

Arktis måste skyddas

Klimatförändringen har lett till att isen i Arktis smälter i allt snabbare takt. Enligt forskarna är temperaturhöjningen minst dubbel så stor som i övriga delar av vår planet. Det har lett till att många länder i regionen ser möjligheter att utvinna olja och mineraler som tidigare inte varit åtkomliga. Nya fiskevatten och transportvägar hägrar.

Utsläpp från fossila bränslen har lett till denna situation och nu tycks det inte finnas några moraliska betänkligheter att använda Arktis råvarutillgångar för att än mer förändra klimatet i konflikt med Parisavtalet. Detta kan leda till väpnad konflikt i området. Redan i dag finns militära aktiviteter i området. På Sydpolen är förhållandet annorlunda. Redan 1961 trädde Antarktisfördraget ikraft. Undertecknarna var sju stater med territoriella an-

språk. 1991 förlängdes avtalet till 2041. Sverige anslöt sig till fördraget 1984. Det var ett avrustningsavtal där både USA och Sovjetunionen var inblandade. Det ledde till att Antarktis blev en kärnvapenfri zon. Antarktis ska endast användas för fredliga ändamål och ett moratorium råder för alla aktiviteter som rör mineralresurser, undantaget vetenskaplig forskning. Den 7 maj träffas det Arktiska rådet i Rovaniemi med medlemsländernas utrikesministrar. Det består av representanter från USA, Kanada, Grönland, Island, Norge, Sverige, Finland och Ryssland. Rådets uppgift är att skydda den arktiska miljön, verka för hållbar utveckling och förbättring av de arktiska invånarnas ekonomiska, sociala och kulturella välbefinnande. Klimatshotet är större än någonsin – nu gäller det att sätta stopp

Foto: Doryce S. <https://flickr/p/8nGm>

Klimatshotet är större än någonsin – nu gäller det att sätta stopp för utnyttjandet av Arktis råvarutillgångar och militariseringen av regionen.

för utnyttjandet av Arktis råvarutillgångar och militariseringen av regionen. Antarktistraktatet borde vara förebild för dess motpol Arktis. Sverige och de andra nordiska

länderna måste vara pådrivande i denna högst angelägna fråga. Det brinner i knutarna.

Uttalande från Kvinnor för Fred 7 maj 2019

Ickevåld – ett sätt att förändra världen

Foto: Privat

Att fullfölja Picassos "Guernica" under Gunilla Sambergs ledning var djupt berörande.

Carmen Blanco och My Leffler ledde kursen Ickevåld – ett sätt att förändra världen på Färnebo folkhögskola, som omfattade tre helgträffar med hemuppgifter till varje gång.

Vid första tillfället höll Stellan Vinthagen, Göteborg, den enda i världen som har en professur i ickevåld, en föreläsning om drivkraften till att vilja förändra och olika förändringsstrategier. Han talade bland annat om den revolterande människan, civil olydnad och motståndets betydelse för historisk förändring.

My berättade om sin färd med Ship to Gaza 2018, vi fick en mycket bra inblick om hur det kan

gå till. Hon informerade också om skeppen 2010, 2011 och 2012 hur de beskötts, saboterades och hindrades på alla sätt från att nå sitt mål och hur passagerarna agerade med olika ickevåldsmetoder.

Vi pratade en del om Gandhi och hans syn på ickevåldsmotstånd. Det våld som de kämpande kan bli utsatta för är: det direkta våldet som till exempel tortyr och våldtäkt eller det strukturella våldet såsom kolonisering, rasism, brist på vatten, sjukdomar etcetera.

Till andra träffen som vi hade på Solidaritetshuset i Stockholm i samband med Kvinnor för Freds 40-årsfest läste vi Stina Oscarssons bok *Tror du att du kan förändra världen*

utan att anstränga dig. Mycket intressant med berättelser om motståndssaktioner runt om i världen. Vi fick också testa olika sätt att göra motstånd under ledning av Ellie Civjat och Karl Andréasson.

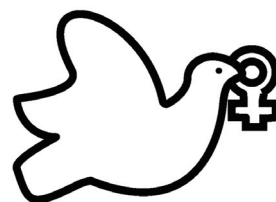
Tredje träffen var vi åter på Färnebo då konstnären Gunilla Samberg berättade om sina konstprojekt för klimatet. Det mest spektakulära är väl *Convoy*, som består av 16 vitklädda barnvagnar med havregräs i, som framförs under tystnad av 16 vitklädda människor. Denna Convoy har framförts vid flera tillfällen året om i Umeå, där hon verkar, men även i Almedalen ett år.

Vi genomförde även en workshop tillsammans med Gunilla där vi målade en "Österfärnebo – Guernica"

och färglade Picassos Guernica som så tydligt uttrycker krigets fasor. Vi blev alla djupt berörda. På kvällen såg vi en film, *Vårt brott heter ansvar*, där några svenska aktivister såg sin skyldighet och tog sig in på Bofors vapenfabrik och oskadliggjorde vapen som dödar i andra länder. En av aktivisterna sade vid intervjun efteråt att hon var nöjd med nattens aktivitet, möjligen kunde de ha oskadliggjort några vapen till.

Dagen därpå provade vi clownrollen i motståndet genom att gå in i dessa roller och göra olika övningar. Kursdeltagarna fick även redovisa sina hemuppgifter under helgen. Vi kunde genomföra detta på olika sätt som till exempel drama, interaktiva övningar eller måleri.

Merit Aguirre

Kvinnor för Fred ger denna vecka ut sin medlemstidning i ett samarbete med nyhetstidningen Syre. Medlemstidningen kommer ut fyra gånger om året. Ansvarig utgivare är Susanne Gerstenberg. Redaktör är Anna Andersson.

Insändare sedan sist

Många av våra medlemmar är skickliga skribenter och deras insändare kan läsas i tidningar i hela landet, från norr till söder. Här är ett urval av insändare som har publicerats under våren.

Militärövningen förstör miljön och klimatet

Vi vanliga dödliga skäms om vi någon enstaka gång flyger, när vi ska på semester eller besöka vänner utomlands. Det gör inte militären. I hela tio dagar gör de en massiv flygövning över norra Finland, in i Sverige och inom Östra Norrbotten ned till Boden.

10 000 soldater från Sverige, Finland, Norge, Storbritannien och USA fyller luftrummet med sina militärflyg, förstör skog och mark med sina tanks och andra tunga fordon. Allt detta utan någon tanke på miljön. Nu har militären dess-

utom råkat släppa ut ett miljöfarligt ämne som hotar en vattentäkt utanför Överkalix.

Nästa gång de sätter ingång med Northern Wind tycker vi att de kan nöja sig med hälften. Allra helst ska de helt och hållet sluta med att leka krig hos oss, ett krig som denna gång fått en dödlig utgång.

Vi tycker de ska sluta smutsa ner vår miljö och förstöra våra land och vatten.

Ingegerd Municio, Kvinnor för Fred Stockholm

Publicerad i DN Åsikt 26 mars 2019

Skriv på FN-konventionen mot kärnvapen!

Frågan om kärnvapen är lika viktigt som det mer uppmärksammade klimatotet. Sverige borde skriva på FN-konventionen som förbjuder kärnvapen. Hotet mot klimatet är tvåfaldigt. Sedan 1950-talet har jordens medeltemperatur stigit med 0,9 grader. Det har lett till att ökenområden breder ut sig, att snö och is i kalla områden smälter och havsnivån höjs. Orkaner och cykloner orsakar mer skada. Knappt en grad låter inte mycket, men om vi jämför det med att medeltemperaturen under istiden var fem grader lägre än i dag förstår vi allvaret.

Det andra hotet mot klimatet kommer från kärnvapen. Nio länder har kärnvapen, där Ryssland och USA ungefär 7 000 var, Frankrike, Storbritannien och Kina mellan 200-300, Indien, Pakistan och Israel ett 100-tal, medan Nordkorea har minst 20 stycken.

Vid en konflikt mellan till exempel Indien och Pakistan, där mindre än hälften av deras kärnvapenar-

senal användes, skulle omfattande bränder orsaka en atomvinter över hela norra jordklotet.

Sot och rök i stratosfären, där inga moln finns och inget regn kan rensa bort det, skulle på mycket kort tid sänka medeltemperaturen med runt 1,3 grader. Det skulle minska möjligheten att odla mat med upp till 40 procent och orsaka massvält.

Ungdomar världen över protesterar mot politikernas passivitet i klimatfrågan. FN:s generalsekreterare António Guterres uppmanar världens ledare att lyssna på ungas oro för klimatet och leverera konkreta och ambitiösa lösningar.

Lika viktigt är att dessa ledare satsar på arbetet för en kärnvapenfri värld. Som ett första steg krävs att fler länder följer de 70 länder som redan skrivit på FN-konventionen som förbjuder kärnvapen. Vad väntar Sveriges regering på?

Sara Moser, Kvinnor för Fred Stockholm

Publicerad i DN Åsikt 1 april 2019

Foto:Yann Forget / Wikimedia Commons

Sju dagar efter Berlinmurens fall 1989.

Efter 210 år av fred, ska vi nu åter rusta för krig? Fienden förväntas komma österifrån. I åtta avsnitt visar TV2 just nu hur försvaret rustade under det kalla kriget. Ett anfall från Warszawapakten kunde komma när som helst och anslagen till militären ökade kontinuerligt. Det kostade; också i människoliv. Men kriget kom inte. Muren föll och 90-talet innebar en paus med minskade anslag till militärt försvar. De senaste åren har partierna i riksdagen enats om ökade försvarsanslag.

Vår närmaste omvärld inger oro och ett anfall kan inte uteslutas. Rysslands annektering av Krim och agerande i Ukraina visar på stormaktsambitioner som kan hota även Sverige. Kan de invadera Gotland?

Hur realistiskt är det hotet? Sverige har ju aldrig ingått i forna Sovjetunionen. Vi har ingen rysk militär-

bas eller rysktalande minoritet att försvara. Inte finns det heller någon region i Sverige som skulle stödja en rysk militär intervention som i östra Ukraina.

När försvarsmakten begär mer pengar och pekar på hotet från Ryssland, bör regeringen nog hålla huvudet kallt. Även försvaret är ett särintresse, brukade Reinfeldt säga. I dag behöver vi pengar till annat som är viktigare för att försvara Sverige; till skolan, sjukvården och omsorgen, till närpolisen och brandkåren. Dessutom är satsningar på att skapa förtroende billigare, som diplomati och ministermöten, miljö- och kultursamarbeten, vänorter och studentutbyten. Redan de kinesiska kejsarna visste att man måste lära känna sin fiende.

Britta Ring, Kvinnor för Fred Stockholm

Publicerad i Dalademokraten 10 april 2019

Föreningsuppdrag

Under året kommer KFF göra en översyn av föreningens stadgar, på årsmötet beslutades att en stadgekommitté ska tillsättas för att arbeta med stadgarna. Stadgekommittén ska bestå av representanter från minst tre lokalgrupper.

Vi söker även efter medlemmar till valberedningen 2019. Valberedningen har en central roll i föreningen och den främsta arbetsuppgiften är att ge förslag på representanter till Samla, Kvinnor för Freds styrgrupp.

Om du är intresserad av att ingå i stadgekommittén eller valberedningen, är du varmt välkommen att kontakta kansliet, mail: info@kvinnorforfred.se, tel: 076-117 97 27. Vi tar emot intresseanmälningar fram till 1 september. Protokollet från årsmötet 2019 finns att läsa på vår hemsida www.kvinnorforfred.se/arsmote-2019-2/

Vad sägs om fredsträning?

Angående NSD 17 april vill jag bemöta överste Jonny Lindfors och olyckan i Northern Wind där Helena Fjellström dödades. Helena Fjellström var hemvärnssoldat och sov i tält när en bandvagn körde över henne mitt i natten.

Hur kommer det sig att Försvaret var så oförberedda på det som hände?

Ni som håller på att träna just för att döda människor både natt och dag. Militarismen bygger bara på

människors rädsla och kraftmätning. När ska vi börja förstå att vapnen inte bidrar till fred och stabilitet. Det står även inskrivet i svensk lagstiftning att inte vapen bidrar till fred och säkerhet.

Krig ger bara död, förödelse, elände och flyktingar. Det påverkar flera generationer framåt. När ska vi börja träna för fred?

Edla Lantto, Kvinnor för Fred Kiruna

Publicerad i NSD 8 april 2019

Vänta er ökat flygbuller

Övning inför flyguppvisningar över Uppsala 23-25 april 2019. Stadens medborgare har att vänta ökat flygbuller i nästa vecka enligt information i brevlådan. Under ett dygn beräknas 4-8 träningspass per halvdag under 7-8 minuter per pass. Ett Jas-plan drar 1-4 kilogram flygbränsle per sekund bero-

ende på utrustning. Hur motiverar Uppsala stad att dessa gigantiska CO₂ utsläpp drabbar dess invånare? Vilket klimatansvar tar staden och Försvarsmakten?

Ingalill Ek, Kvinnor för Fred Uppsala

Publicerad i Uppsala Nya Tidning 25 april 2019

Än är inte sarkofagen i Tjernobyl helt klar

Explosionen som förstörde Tjernobyls kärnkraftsreaktor nummer fyra i Ukraina hände natten 26-27 april 1986. Den anses vara 1900-talets största miljökatastrof.

Katastrofen blev nämligen global genom de utsläppande gaserna som spreds över stora områden av vårt jordklot. Det som orsakade katastrofen var den mänskliga faktorn, slarv, alltså inte en naturkatastrof som i Fukushima 25 år senare. Redan 1986 byggde arbetare en skyddande betongkonstruktion över den havererade reaktorn på 200 dagar. Betongen var bräcklig och visade irreparabla sprickor.

Den dagen Tjernobyls nya hölje är på plats kommer det att hindra att radioaktivt stoft tränger ut. För spridning av strålningen finns inget skydd.

Vad säger detta om kärnkraft som konkurrenskraftig energislag mot sol och vind i Sverige?

Susanne Gerstenberg, Kvinnor för Fred Laholm

Publicerad bland annat i Gefle Dagbladet 26 april 2019

Foto: Joel Thunberg/Försvarsmakten

Den 9-21 juni pågår marinövningen Baltops 19, en årligen återkommande internationell övning som genomfördes första gången 1972.

Sommarens militärövningar

Nyss är den avslutad, den stora militära övningen i norr; Arctic Challenge Exercise.

Mellan den 9 och 21 juni är det dags för Baltops 19, en marinövning med 12 000 personer, 44 örlogsfartyg och över 40 stridsflygplan och helikoptrar.

Övningen leds av chefen för den amerikanska andra flottan från ett 188 meter långt örlogsfartyg från USA. Kusterna utanför Tyskland, Polen, Lettland, Litauen, Sverige och Danmark berörs; i princip mitt framför ögonen på Putin. Inte svårt att anta att ryska signalspaningsplan övervakar. 18 nationer deltar.

På midsommarafton

På självaste midsommarafton ska 500 soldater landstiga på Österlen. Men överstelöjtnant Jan Forsberg tror inte att svenska midsommarfirare kommer att påverkas av övningen:

– Det kommer dåna lite i luf-

ten, men annars kommer det inte märkas så mycket. Vi har landat fallskärmsjägare på Gotland tidigare och haft B52:or i Hanöbukten så det är inte första gången vi gör något sånt här.

En grupp från Kvinnor för Fred Ystad/Österlen vill gärna agera men det behövs fler. Mejla jea@tomelilla.nu vid intresse.

Till hösten och nästa år

I september sker ännu en internationell Natoövning för partnerländer; Noco 19 i södra Sverige. I oktober är det dags för Swenex, marinens största nationella övning, en markövning med flyginslag i östra och sydöstra Skåne. Nästa år återkommer Aurora 20 med övningsmoment över hela Sverige. Den förväntas bli större och mer omfattande än föregångaren Aurora 17 som då var den största militära övningen i sitt slag på mer än 20 år.

Någon fredsoövning är inte planerad.

Text: Jea Jonsson

Källa: Försvarsmakten.se

Foto: Jeppi 94/Creative Commons

Militarism och Miljö

Enligt Parisavtalet måste alla länder minska utsläppen av växthusgaser för att den globala uppvärmningen inte ska överstiga två grader.

De närmaste åren kommer troligen att vara de viktigaste i vår historia. Det ställs krav på alla delar av samhället inklusive medborgarna att minska koldioxidutsläppen. Dessutom finns 16 svenska miljömål antagna av riksdagen. Gäller dessa krav även Försvarsmakten?

Militär verksamhet ökar

Det svenska försvaret har ökat sin verksamhet nationellt och internationellt på senare år och planerar ytterligare ökning, inte minst i Östersjöregionen. Öster-

sjön är ett av de mest nedsmutsade haven i världen.

Ett JAS-plan drar mellan 1 och 4 kilogram bränsle per sekund. Antal flygtimmar för JAS 39 är minst 10 000 per år. Varför redovisar inte militären längre sin förbrukning av drivmedel och koldioxidutsläpp?

Politikerna tävlar om att bjuda över varandra när det gäller satsningar på militären. Överbefälhavaren anser att försvarsmakten behöver öka anslaget i minst tio år till en budget över 100 miljarder 2035 – det vill säga en fördubbling av dagens anslag.

Varför diskuteras sällan krigens och militära verksamheters bidrag till klimatkrisen? Existerar faktisk kunskap om militärens inverkan på klimat och miljö?

Detta flygblad har producerats i samarbete med Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet Göteborgskretsen. Flygbladet är en del av IKFF Göteborgs projekt Militarism och Miljö.

På gång

- **Seminarium på Järvaveckan, 15 juni kl 17:30-18:30.** Seminariet tar sin utgångspunkt i FN:s säkerhetsrådsresolution 2250 om unga, fred och säkerhet. Seminariet syftar till att visa på att unga människors engagemang inom civilsamhället för frågor om trygghet, säkerhet och fred är viktigt för ett lands demokratiska och fredliga utveckling.
- **Manifestation mot kärnvapen,**

11 juni, kl 16-18 på Mynttorget.

Arrangör: KFF Stockholm, Palmencenter och IKFF Stockholm.

• **Visori Vinterviken, 28 juli kl 16, med Jan Hammarlund och gäster.** KFF Stockholm deltar med information och vår vykortskampanj.

• **Hirsohimadagen 6 augusti.** På flera platser i landet arrangeras minnesstunder med lyktnedläggning.

• **Världens längsta bokbord 18 augusti.** KFF Stockholm anordnar ett bokbord under Stockholms kulturveckan med IKFF Stockholm.

• **Kvinnokamp för Fred, en vandringsutställning med illustrationer av Helga Henschen.** Under sommaren finns den att se på Hasse & Tage-museet i Tomelilla. Den 24 september flyttar utställningen till Laholms Bibliotek.

• **ICAN Cities Appeal.** Kvinnor för Fred i Laholm ska under året uppvakta kommunfullmäktiges politiska grupper för att få till ett stöd för FN-konventionen om ett kärnvapenförbud på kommunal nivå.

• **Att vara ung i dag och leva un-**

der det globala kärnvapen- och klimathotet. Seminarium 18 september kl 18-20 med Nätverket för kärnvapennedrustning på ABE, Sveavägen i Stockholm.

• **Militärens påverkan på klimatet, ett seminarium på Bok- och Biblioteksmässan i Göteborg den 28 september.** Klimatets förändringar är ett av de största hoten mot mänskligheten. Samtidigt ökar de militära aktiviteterna betydligt, inte minst i Norden. Men det finns ingen debatt om hur det påverkar klimatet.

Kvinnor för Fred

- Bildades 1978 och är partipolitiskt och religiöst obunden.
- Anordnar kunskapsseminarier om bland annat kärnvapen, vapenexport och kränkningar av mänskliga rättigheter.
- Ger ut rapporter, böcker och häften.
- Påverkar regerings- och riksdagspolitiker genom uppvaktningar och skrivelser.
- Har planerat och deltagit i flera stora internationella fredsmarscher och kvinnokonferenser
- Arrangerar och deltar i demonstrationer.
- Håller i internationella kvinnoprojekt för fred och demokratisering i Israel/Palestina, Irakiska Kurdistan och Västsahara.
- Samarbetar med KFF i Norden, Nederländerna och Schweiz.
- Arbetar aktivt för FN:s resolution 1325 – för att öka kvinnors deltagande i konfliktförebyggande och fredsbevarande arbete.
- Stöder OSSE:s arbete med konfliktlösning utan vapen.
- Stöder organisationer som arbetar mot hedersrelaterat våld.

Vill du bli medlem och stötta fredsarbete och kvinnors rättigheter lokalt och globalt?

Årsavgiften är 170 kronor, som stödmedlem betalar du endast 100 kronor per år. Sätt in pengarna på bankgiro 768-6066. Glöm inte att ange namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress.

Läs mer om vårt arbete på www.kvinnorforfred.se
Adress: Tegelviksgatan 40, 116 41 Stockholm
Telefon och fax: 08-667 97 27,
mobil 076-117 97 27
E-post: info@kvinnorforfred.se